

„Kedo kaznuje stariše zamudnih šolarjev?“ Hvaliti moramo g. Rakuša, da podučuje prosti narod, ter še celo denar žrtvuje v ta namen. Spis ta je prosto in v obče precej dobro pisan, nekatere reči pa nam vendar nočejo ugajati popolnoma. Uže to, če g. Rakuša učitelje le „sedanje šole“ hvali, da so za stariši največji dobrotniki mladine, ne dozdeva se nam povsem istinito. Kar hočemo zdaj povedati, ne tiče se g. R., ker ga poznamo itak kot izvrstnega narodnega učitelja, tudi ne v obče slovenskega učiteljstva. V drugih krajih je menda v tem oziru na boljem. Tiče pa se našega Ormoškega okraja, kjer smo res gledé učiteljstva pravi siromaki. Da tedaj pridemo k reči, uprašamo g. R., ali so res tudi tisti učitelji največji dobrotniki otrok, ki ubogim učencem z nemilo silo in z zanemarjanjem vseh drugih potrebnih predmetov ubijajo nemščino v glavo samo zato, da bi dobili judeževe groše, ali pa vsaj petletni prigrizljaj? Kaj rečete, g. R., k tem dobrotnikom mladine? Če tudi ti učitelji res, kakor Vi pravite, otrokom „sè svojo lastno ruto mokre noseke brišejo“, „jih učijo delati križ“, (!?) „jim sezuvljejo čevlje“ itd. — so li radi tega uže njihovi največji dobrotniki? Vlečejo li samo za to svojo plačo kot učitelji? Mi smo drugega menjenja. Učitelji imajo otroke učiti za praktično življenje. Nemščina pa jim v praktičnem življenju ne koristi, uže iz tega prostega vzroka ne, ker se je ne naučé. Drugega dobička iz takšne šole nimajo, kakor da iz nje izstopivši sovražijo vsako knjigo, ker se jim je v šoli z nemškimi „šprahleri“ tako neusmiljeno nagajalo. Ali morebiti poročete, da so jim na dobiček nemške pesmi, katerih se morajo v nekaterih šolah našega okraja učiti, ne da bi jih umeli? Spominjam se dobro, da se je pred nekaterimi leti v neki šoli našega okraja pela celo „Wacht am Rhein“. Če se še poje zdaj, ne vem. (Konec prih.)

Iz Ribnice. (Dostavek.) Zelo nas veseli, da smo vendar enkrat nekaj o cerkveni slavnosti v Ribnici in Janževem vrhu slišali. — Čudno se nam pa zdi, da dopisnik v svojem dopisu tudi Lehničanov in drugih dobrotnikov, kateri so tudi precej veliko k tej slavnosti pripomogli, ni niti omenil. Dobro bi še bilo omeniti, da se je lepe procesije od Papertnikove — ne od Popotnikove — kapelice vdeležilo veliko belih deklet, katera so z zalami pod vodstvom g. ~~naunorizja~~ ^{naunorizja} ~~Lahanske šole~~ ^{Lahanske šole}

Iz Žalca. (Zahvala.) Gospod Janez Hausenbichler, naš znani rodoljub in pravi šolski prijatelj, je povodom svojega potovanja na Dunaj kupil žalske šoli vže dolgo zaželeni tellurij, t. j. učilo kazoče, kako se zemlja z mescem suče okoli solnca. Za ta krasen dar, ki stane

blizo 30 gld., kakor tudi za dariteljevo obče pripoznano ljubezen do šole in šolskih otrok, s katero vže več let ob sklepu šolskega leta z odprto roko razveseljuje naše marljive šolarje, izrekam blagemu dobrotniku v imenu Žalske šole pristrčno zahvalo.

J. Kocuvan,
nadučitelj.

Iz Slatine. (Iz otroškega življenja.) Angelj varuh je obvaroval nedolžnega otroka pred gotovo smrtjo. Pri Malegarji se je nastanil nek profesor iz Gradca. S seboj je imel celo rodovino, bolenega fanta pa druga 2 cve-toča otroka, dekle in fantiča pri 4 in 5 letih. Kakor so že otroci navajeni, vteknejo se v vsako reč. Nevarnosti ne poznajo. Dne 14. septembra pred odhodom, stal je velik voz pred hišo. Otroka sta bila brez varuha. Tedaj se pa spravi fant na voz, dekle pa vlačí v oje semtertje. Na enkrat spravi voje tako daleč, da se voz premakne. Od hiše proti hlevom je pa vozna cesta zelo strma. Voz se zažene in leti v najhujem diru navzdol, fant pa stoji na sredi voza in si glasno uška, kakor bi se zibal. Le par stopinj še in voz bi se bil lahko prekopicnil in bi dečka zmučkal. Stariši in varuhinja zaženejo v svoji obupnosti strašen krič. Že si mislijo, da se bo otrok na kose razletel, pa angelj varuh ga je obvaroval. Os se zarije nanagloma v kup zemlje, deček pa svojim z roko maha in največje otroško veselje se mu bere na licu. Niti ne prevrže se po vozu.

Iz Zdol. (Utrinek.) V nedeljo, dne 23. oktobra smo videli pri nas na nebu nekaj gorečega, velikosti meseca in s sila dolgim repom. Bilo je, kakor zvezdin utrinek. Hitro je šlo, ter se je videlo le do dobre ure časa. Kaj je to bilo, ali je kak „balon“ ali kaj? Ne vemo. Čudno je bilo videti. (Ugenili ste sami, kajti ta utrinek videli so tudi drugje. Ured.) — Naš g. učitelj nas je zapustil. Kakor smo videli, je težko odhajal od nas in tudi mi smo mu žalostni voščili srečni pot. Sedaj pa želimo, da bi prišel mesto njega učitelj, ki bi opravljal svojo imenitno službo, v cerkvi in v šoli pri otrokah, župljanom na veselje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor je že volil v delegacijo, znamenje, da so njemu ure štete. V soboto dne 29. bode brž za to leto zadnja seja Dr. Gregorec je v četrtek dne 20. oktobra govoril ter je razkoval krivice, ki se godé štaj. in koroškim Slovincem, izlasti gledé ljudske važen snod ~~naunorizja~~ ^{naunorizja} ~~Lahanske šole~~ ^{Lahanske šole} škofje so imeli zadnji teden seja. Čemu je veljal le-ta shod, to pa se ne zna za gotovo. — Cesarjevič Rudolf se je s svojo prevz, soprogo, cesaričinjo Štefanijo, pripeljal v ponedeljek dne 24. oktobra na Stajarsko zemljo. V Mürzzuschlagu sta ju vzprejela

c. kr. namestnik, baron Kúbeck in dež. glavar, grof Wurmbrandt. V Gradcu se jima je napravil sijajen vzprejem, župan dr. Portugal in nešteta tolpa ljudi ju je pričakovala na kolodvoru. Vse mesto je bilo polno kinča, ljudstva se je kar trlo po ulicah, koder sta prišla visoka gosta. — Nemški „bauernbund“ lovi tudi slov. Korošce v svoje mreže. Če sodimo po možéh, ki so temu društvu na čelu, ni ono nič kaj za slov. kmeta. — Potreba posojilnic, ki bi kmetu priskočile v sili, ne da bi bilo za to treba velikih pisarij, kaže se tudi po slov. Koroškem, doslej imajo še samo tri v Št. Jakobu, v Plajbergu in v Ločah. — V Borovljah se je dne 23. oktobra odprla nova strojnica za puške. Upa se, da bode dela imela dovolje. — V nedeljo večer je bila slavnostna beseda čitalnice v Ljubljani, v resnici sijajna petindvajstiletnica. Dež. predsednik, baron Winkler, župan Grasselli in veliko druge odlične gospôde se je te besede vdeležilo. — Na Notranjskem imeli bi radi poslej vsako leto okr. živinsko razstavo, razstava pa naj bode vsako leto na drugem kraju. Ako se jim vresniči ta želja, bode iz nje gotovo koristi za živinorejo. — Gorica ima sedaj razstavo v palači grofa Attems. V njej se vidi lepih podob in izdelkov, kakor se dobodo po mestu, obiskuje pa jo le malo ljudi. — Uno soboto je bila naša cesarica na gradu Miramare pri Trstu, potem pa se je peljala po morju naprej na otok Krk. — V Trstu so se prikazale osepnice, k sreči pa še niso segle okoli po mestu. — Nabiranje za spomenik pok. urednika V. Dolenca je c. kr. namestništvo v Trstu ustavilo, zakaj pa, to še ni znano. — Mesto Pulj dobode električno razsvetljavo, priprave za njo stojé mesto 40.000 gld. — Pritožba mesta Zagreb zoper hrv. bana pride vendar le do svitlega cesarja. Podžupan Črnadak ima jo nesti na Dunaj. — Ogersko ministerstvo nima sedaj nič kaj težave v drž. zboru v Pešti. Kar želi, to mu stori večina, samo to mu je treba, da osoli svojo predlogo madjarski. — Primanjkljaja je več kakor 18 milijonov, za 3 milij. ga je manj, kakor lani, pa ga je vse eno veliko.

Vunanje države. Sedaj gre sopet glas, da pojde Bolgarski knez, princ Ferdinand, to jesen na Dunaj, potem pa v London in Rim. Če pojde pa tudi v Petersburg, ni znano. Razkolniškega nadškofa Klementa, kakor se sliši, knez ni vzprejel. To ni prav verjetno. — Srbski kralj se je vrnil v Beligrad, Rističev ministerstvo stoji trdno ter še ima kraljevo zaupanje. Ako je res, dela Ristič na to, da on snide kralja s kraljevim stolom, da se ne bi imel lahko dobre nasledke za obe deželi, toda ni še verjetno, da pride do njega. — Kod se kje vrne ruski car domov, ali pojde skozi Berlin ali pa se ga izogne, to je še vedno vprašanje in še ni mogoče na nj odgovoriti. Zoper

to, da pride car k nemškemu cesarju, dela bojda sedaj Bismarck, to pa iz jeze, ker ni sam bil mogel carja pripraviti, da se snide z nemškim cesarjem. — V Lipsiji ste se zrušili dve močni banki ali družbi za denar, zgube bodo vsled tega, posebno pri denarnih možéh v Berolinu, velike, že sedaj se zna za zgubo 14 milij. — Delalci brez dela so v Londonu še vedno brez kruha, ne čudimo se torej, če slišimo o njih razgrajanju, pač pa se čudi človek, pokaj da vlada ali mesto samo ne skrbi, da dobodo dela. — General Caffarel, tisti, ki je pomagal ljudem do križcev za drag denar, je odpuščen iz vojaštva ter sedi sedaj v zaporu mestne ječe v Parizu. Zapletenih pa je brž več izmed višje gospode, govori se celo o zetu predsednika Grevyja, da nima v tem čistih rok. To je pač umazano perilo. — Na Španjskem je v trdnjavi Gibraltar, ki je v lasti Anglije, nastal razpor med vojaki, segli so bili že za prožje ter se nekaj njih ranilo. — Italija misli v resnici na vojsko z Abesinijo za voljo Masave, več vojaštva pa še ni odposlala tje. Kralj Neguš zanaša pa se na rusko pomoč in ima že sedaj več ruskih oficirjev v svojih vrstah. Po takem bi si Rusija in Italija doli v vroči Afriki križali meče! — V Rim je prišlo zadnje dni veliko francoskih romarjev k sv. Očetu. — Grški kralj je sopet v Atenah, ljudstvo ga je lepo vzprejelo in bode on kmalu sklical drž. zbor, da reši svoje delo. — Maroko, dežela na severni strani Afrike, ima v svojih južnih delih ustajo. Uporne čete so napadle vojščake bolnega sultana ter so jih po polnem premagale. Padlo je teh pri 500 mož. — V Heratu, v Aziji, ujela je tamošnja oblastnija 300 mož, vsi imajo ruske potne liste, misli pa se, da so vojaki, ki čejo na pomoč k Ejub-hanu. Le-ta bi rad sedanjega hana v Afganistanu vrgel s prestola ter se potlej sam na-nj usedel. Do prestola ima mož neka pravice.

Za poduk in kratek čas.

Štirinajst dni širom sveta:

Po letu, kedar je največa vročina, ne grem rad po svetu; takrat se doma še v senci potim. Nekaj je tega krivo se vé, da vroče poletno solnce, nekaj pa tudi ona tolšča, ki jo nosim pod kožo. Komaj pa so minoli vroči — pesji dnevi, me že zopet mika „rajzati“, ali po slovenski — potovati. — — — — —
pociča sv. Metodij, apostol tudi Slovencev, in klečal bi rad na grobu sv. Janeza Nepomučana v Pragi. Vsako leto nekam imam! dokler cesar dopusti, in so še mlajše kosti.

Po železni cesti najbolj brzo vozijo, tedaj pa le na postajo. Toda ne mislite, da je romati